

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten schadebestrijding

Aanvrager	Anticimex B.V.
Aangevraagde activiteiten :	WNB aanvraag artikel 3.18 vanwege het bestrijden van verwilderde duiven met luchtdrukwapens in de provincie Overijssel
Datum ontvangst aanvraag :	13.04.2023
Locatie :	gehele provincie Overijssel
Datum beschikking :	22.05.2023
Kenmerk :	D2023-05-008945
Zaaknummer :	2023-011715

Datum verzending

22.05.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN SCHADEBESTRIJDING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Besluit	3
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Gebruik van gasdruk- en luchtdrukgeweren	6
C.	WEERGAVE VAN DE FEITEN	7
C.1	AANVRAAG OPDRACHT/ONTHEFFING	7
C.1.1	Omschrijving handeling	7
C.1.2	Gegevens over (dreigende) schade	8
C.1.3	Wettelijk belang van de handeling	9
C.1.4	Verzoek tot opdracht/ontheffing	9
C.1.5	Periode	9
C.1.6	Onderliggende documenten	9
C.1.7	Aanvullende gegevens	10
C.2	Bevoegdheid	10
C.2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
C.3	Procedure	10
D.	TOETSING	10
D.1	INHOUDELIJKE BEOORDELING	10
D.1.1	Uitgangspunten aanvraag	10
D.1.2	Toetsing ontstaan (dreigende) schade en overlast	10
D.1.3	Toetsing gebruikte middelen en methoden	11
D.1.4	Toetsing aan wettelijk belang	11
D.1.5	Eindconclusie toetsing	12
D.1.6	Zorgplicht blijft altijd gelden	12
E.	SLOTCONCLUSIE	12

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN SCHADEBESTRIJDING

A.1 Aanvraag

U heeft voor het bedrijf Anticimex BV een aanvraag om een opdracht en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder Wnb) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 13 april 2023¹ ontvangen.

De aanvraag betreft een verzoek om een opdracht² om de populatie verwilderde duiven in Overijssel te beperken. Het betreft dan hoofdzakelijk de bestrijding van duiven in voedselverwerkende bedrijven en op treinstations van de NS in Overijssel. Daarbij wordt een ontheffing gevraagd voor het gebruik van gasdruk- en luchtdrukwapens voor het doden van verwilderde duiven (*Columba livia forma domestica*). U vraagt het gebruik van een nachtzichtkijker en geluiddemper aan op het geweer.³ U wilt de middelen ook na zonsondergang⁴ kunnen gebruiken. Ten behoeve van de uitvoering van de opdracht worden deze middelen binnen en buiten opstellen toegepast, en zowel binnen als buiten de bebouwde kom.⁵ Daarnaast vraagt u ontheffing aan voor het gebruik van gasdruk- en luchtdrukwapens in een jachtveld dat niet voldoet aan de vereiste afmetingen, en de afwezigheid van een jachtakte⁶. U vraagt de opdracht/ontheffing aan voor de duur van 5 jaar.

In deze brief geven wij onze beslissing weer.

A.2 Besluit

Wij verlenen u een *opdracht* om de omvang van de populatie verwilderde duiven (*Columba livia forma domestica*) te beperken met behulp gasdruk- en luchtdrukwapens.⁷

Wij verlenen u *ontheffing* voor het gebruik van gasdruk- en luchtdrukwapens:

- met nachtzichtkijker en geluiddemper;⁸
- voor zonsopkomst en na zonsondergang;⁹
- binnen de bebouwde kom;¹⁰
- in een jachtveld dat niet voldoet aan de vereiste afmetingen;¹¹
- het ontbreken van een jachtakte.¹²

De opdracht/ontheffing is geldig in heel Overijssel.

De opdracht/ontheffing wordt verleend vanaf de dag na verzending tot 1 mei 2028.

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ Ons kenmerk 2023-011715

² Op basis van art. 3.18 lid 1 in samenhang met art. 3.18 lid 4. Wnb

³ Art 3.26 lid 2 Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb, en in samenwerking met artikel 3.13 vierde lid Bnb en artikel 3.16 eerste lid, onderdeel a Bnb

⁴ Art. 3.26 lid 1b Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb en Art. 3.12 en art 3.16 lid 1 onder a Bnb

⁵ Art. 3.26 lid 1b Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb en Art. 3.12 en art 3.16 lid 1 onder b Bnb

⁶ Art. 3.26 lid 1a en 1b Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb en Art. 3.12 Bnb

⁷ Op basis van art. 3.18 lid 1 in samenhang met art. 3.18 lid 4. Wnb

⁸ Op basis van art 3.26 lid 2 Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 Wnb, en in samenwerking met artikel 3.13 vierde lid Bnb en artikel 3.16 eerste lid, onderdeel a Bnb

⁹ Op basis van art. 3.26 lid 3 Wnb, in samenhang met Bnb artikel 3.16 lid 1 sub a

¹⁰ Op basis van art. 3.26 lid 3 Wnb, in samenhang met Bnb artikel 3.16 lid 1 sub b

¹¹ Op basis van art. 3.26, lid 1b Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb en Art. 3.12 Bnb

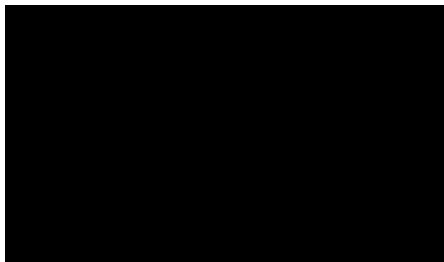
¹² Op basis van art. 3.26, lid 1a Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- de politie 'Eenheid Oost-Nederland';
- Gemeente Almelo;
- Gemeente Borne;
- Gemeente Dalfsen;
- Gemeente Deventer;
- Gemeente Dinkelland;
- Gemeente Enschede;
- Gemeente Haaksbergen;
- Gemeente Hardenberg;
- Gemeente Hellendoorn;
- Gemeente Hengelo;
- Gemeente Hof van Twente;
- Gemeente Kampen;
- Gemeente Losser;
- Gemeente Oldenzaal;
- Gemeente Olst-Wijhe;
- Gemeente Ommen;
- Gemeente Raalte;
- Gemeente Rijssen-Holten;
- Gemeente Staphorst;
- Gemeente Steenwijkerland;
- Gemeente Tubbergen;
- Gemeente Twenterand;
- Gemeente Wierden;
- Gemeente Zwartewaterland;
- Gemeente Zwolle.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op meerdere manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Bezwaar_tegen_beslissing_provincie_Overijssel.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2023-05-008945). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. De ontheffinghouder is verplicht een kopie van de opdracht/ontheffing (besluit en voorschriften) bij zich te houden. Deze dient op eerste vordering getoond te worden aan onze handhaver of andere bevoegd controleur of opsporingsambtenaar.
2. De ontheffinghouder kan alleen gebruik maken van deze opdracht/ontheffing op verzoek van de grondeigenaar of grondgebruiker. Dit verzoek dient op eerste vordering getoond te worden aan onze handhaver of andere bevoegd controleur of opsporingsambtenaar. Als het verzoek mondeling is gedaan moet de grondeigenaar of grondgebruiker direct beschikbaar zijn voor een toelichting.
3. Alleen medewerkers van de ontheffinghouder die een interne schiettraining hebben gevolgd mogen gebruik maken van deze ontheffing.

B.3 Gebruik van gasdruk- en luchtdrukgeweren

4. In het kader van deze opdracht/ontheffing mag alleen gebruik worden gemaakt van een gasdruk- en luchtdrukgeweer van kaliber 5.5 mm / .22 inch met een energie-inhoud van ten minste 40 joules.

C. WEERGAVE VAN DE FEITEN

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 AANVRAAG OPDRACHT/ONTHEFFING

C.1.1 Omschrijving handeling

U heeft namens Anticimex BV een aanvraag om een opdracht/ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder Wnb) bij ons ingediend.¹³ De aanvraag is ingediend voor toepassing en het voorhanden hebben van het middel gasdruk- en luchtdrukwapens.¹⁴ U vraagt het gebruik van luchtdrukgeweer met nachtzichtkijker (een instrument om in de nacht te schieten), en geluiddemper aan.¹⁵ Deze middelen worden ingezet voor het vangen en doden van verwilderde duiven (*Columba livia forma domestica*).

De opdracht/ontheffing is aangevraagd voor het grondgebied van de provincie Overijssel, in en buiten gebouwen, die zowel in als buiten de bebouwde kom staan. Specifiek in en bij voedselverwerkende bedrijven en op Treinstations van NS in Overijssel

Tevens wordt opdracht/ontheffing gevraagd voor het gebruik van een geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst, het bestrijden van schade vanwege verwilderde duiven met een geweer in een jachtveld dat niet voldoet aan de vereiste afmetingen en de afwezigheid van een jachttakke.

Ten aanzien van duivenoverlast bestaan de klanten van Anticimex uit levensmiddel verwerkende industrie, gemeentes, woningbouwcorporaties, gebouw eigenaren, gebouwbeheerders, openbaar vervoerders etc..

In beginsel worden klanten over leefwijze en mogelijkheden tot preventie van de overlast geadviseerd. Dat geldt ook voor duiven. Deze kunnen geweerd worden (pennen, netten, elektroshok wering etc.).

Voor klanten die gerelateerd zijn aan voedselverwerkende industrie en die vaak dienen te voldoen aan normeringen zoals die gesteld zijn door de BRC en de HACCP hygiënenorm, is het onder bepaalde omstandigheden noodzakelijk duiven te kunnen schieten met het luchtdrukwapen. Het betreft dan duiven die productie- en/of opslagruimtes hebben weten te bereiken, of duiven die zich ophouden in of rondom laad of losruimtes.

Ook onder andere omstandigheden of situaties kan de aanwezigheid van duiven de risico's met betrekking tot volksgezondheid met zich mee brengen, te weten:

- Door inademen van organisch materiaal uit veren en opgedroogde ontlasting, kan een zogenaamde duivenmelkerslong ontstaan (extrinsieke allergische alveolitis). Deze aandoening kan optreden bij veelvuldig of langdurig verblijf in ruimtes waar veelvuldig duiven voorkomen.
- Duiven nesten stinken en zijn een broedplaats voor 'ongedierte', zoals duizendpoten, oorwurmen, mijten, motten en kevers. Ook na vertrek van de duiven kunnen de nesten door de verendeeltjes en ontlasting die erin aanwezig zijn nog een duivenmelkerslong veroorzaken.
- De schimmelziekte Cryptococcosis (veroorzaker van Cryptococcus neoformans) en Histoplasmosis (veroorzaakt door de Histoplasma capsulatum) worden ook in verband gebracht met Cryptococcosis kan ook het zenuwstelsel aantasten. Hoewel Histoplasmosis over het algemeen een minder ernstige ziekte is, kan het in sommige gevallen ook een op tuberculose gelijkend ziektebeeld veroorzaken. De sporen van de bacterie Clostridium neoformans worden voornamelijk in duiven uitwerpselen in hoog gelegen nestplaatsen gevonden. H. capsulatum komt weinig voor in duiven uitwerpselen maar meer in uitwerpselen op bevulde, laaggelegen rustplaatsen.

¹³ Ons kenmerk 2023-011715

¹⁴ Gasdruk of luchtdrukwapens worden voor de Wet natuurbescherming beschouwd als geweer (bron: nota van toelichting, pg 148). Wel kunnen de regels op grond van de Wet wapens en munitie afwijken van kogel- of hagelgeweren.

¹⁵ Art 3.26 lid 2 Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb, en in samenwerking met artikel 3.13 vierde lid Bnb en artikel 3.16 eerste lid, onderdeel a Bnb

In de ruimtes of omgevingen waar duiven 's nachts rusten en of nestelen bestaat gevaar voor werknemers. Dit terwijl de Nederlandse wetgeving hoge eisen stelt aan arbeidsomstandigheden. De aanwezigheid van duiven is hiermee in strijd.

De aanwezigheid van duiven in ruimtes of vertrekken vormt in deze gevallen voor een verhoogd risico met betrekking tot volksgezondheid en in openbare ruimtes kan er zelfs sprake zijn van een verhoogd risico met betrekking tot de openbare veiligheid.

De verwilderde rotsduif beter bekend als 'stadsduif' (*Columbia livia domestica*) is aangemerkt als 'niet van nature in Nederland levende vogels', als zodanig is deze soort niet opgenomen in de vogelrichtlijn. Het bestrijden van deze soort is als zodanig toegestaan en kan worden beschouwd als algemeen aanvaard. Het gebruik van een luchtdrukwapen is een uitermate goed alternatief voor het uitvoeren van schadebestrijding binnen en rondom gebouwen. Het deskundig gebruik van een luchtdrukwapen levert geen gevaar op voor gebouwen en/of installaties.

In bepaalde situaties waarbij preventieve maatregelen niet voldoende effectief zijn gebleken, en de aanwezigheid van duiven voor een verhoogd risico zorgen met betrekking tot volksgezondheid, of mogelijk in de nabije toekomst een verhoogd risico gaan vormen, is het schieten van de duiven een snelle en uitermate effectieve maatregel.

Anticimex BV treft de volgende maatregelen ten behoeve van de veiligheid, discretie en weidelijkheid:

- A. Het schieten van de duiven wordt bij voorkeur op een zo discreet mogelijke wijze uitgevoerd, veelal vinden de schietacties plaats na reguliere werktijden, en worden uitsluitend betrokken personen ingelicht over de te treffen maatregel.
- B. Slechts een tweetal medewerkers van Anticimex BV is het toegestaan de genoemde maatregelen/handelingen uit te voeren. Deze medewerkers hebben jarenlange ervaring met het schieten van duiven in en om gebouwen, zijn in het bezit van een geldige jachttakte. Hierdoor is deskundig gebruik van de wapens en weidelijkheid met betrekking tot het doden van de doelsoort gewaarborgd.
- C. De twee medewerkers beschikken over een verlof Wet Wapens en munitie. Dit verlof is afgegeven om dit doel te dienen.
- D. Voorafgaande aan een schietactie, die plaatsvindt langs of nabij een openbare weg en/of ruimte zal de meldkamer van de regionale politie worden ingelicht.
- E. Indien nodig stellen we vooraf een aparte Taak-Risico-Analyse op als de situatie bij een klant daar om vraagt. De TRA kan bijvoorbeeld omschrijven waar we wel of niet mogen schieten, in welke richting, hoe laat, of er een medewerker van de klant bij aanwezig moet zijn, of we rekening moeten houden met verkeersbewegingen etc.. De TRA wordt ook wel een Veiligheids- & Gezondheidsplan of Risico analyse genoemd.
- F. Indien buiten een gebouw geschoten wordt, zijn we met twee personen aanwezig: de geoefend schutter en een assistent. Deze laatste bewaakt de veiligheid en de omgeving tijdens het werk en ruimt geschoten duiven direct op.

Als wegvangen tot de laatste duif noodzakelijk is, zoals bij levensmiddelbedrijven of ter bescherming van de gezondheid van mensen, dan kan de inzet van de luchtbuiks noodzakelijk zijn. Er zijn altijd wel enkele duiven die zich niet met kooien laten vangen maar toch nog voor overlast blijven zorgen. Er zijn ook situaties dat het vangen van een duif of enkele duiven niet mogelijk is. Er kan bijvoorbeeld geen geschikte vangplek gevonden worden. Maar ook een spoedeisend karakter in verband met voedselveiligheid kan snel ingrijpen noodzakelijk maken.

De opdracht/ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van 5 jaar.

C.1.2 Gegevens over (dreigende) schade

Verwilderde duiven veroorzaken overlast en gevaarlijke situaties door bijv. vervuiling van stoepen met hun uitwerpselen, waardoor voorbijgangers kunnen uitglijden. Duivenpoep geeft het pand en de omgeving een onsmakelijk aanzien. Daarbij zijn de uitwerpselen ook schadelijk voor de bouwkundige

staat van gebouwen. Het zuur in de uitwerpselen kan onherstelbare schade veroorzaken aan onder andere voegwerk, steen, beton en verflagen. Duiven kunnen geluidsoverlast geven.

Verwilderde duiven kunnen ziekten overdragen zoals papegaaienziekte (psittacose) en pseudovogelpest. Verwilderde duiven dragen schadelijke parasieten bij zich. Deze parasieten, zoals vogelmijt en schadelijke insecten, als tapijtkevers kunnen zich vanuit hun nesten in huizen en andere gebouwen verspreiden. Vogeluitwerpselen kunnen bacteriën en virussen bevatten zoals salmonella, listeria en Escherichia coli. Daarnaast kunnen ze drager zijn van virussen zoals het arbovirus dat hersenvliesontsteking kan veroorzaken. Opgedroogde uitwerpselen, veren en huidschilfers van duiven kunnen allergieën veroorzaken zoals duivenmelkerslong en verergering van astma.

Als duiven bijvoorbeeld roesten of nestelen in een treinstation kunnen daardoor verkeersgevaarlijke situaties ontstaan.

Aanwezigheid van verwilderde duiven in voedingsmiddelenfabrieken en magazijnen is zeer ongewenst, vanwege onder andere de aanwezigheid van salmonella en andere ziekteverwekkende organismen in hun uitwerpselen. Als een duif in een productieruimte van een levensmiddelenfabriek naar binnen is gevlogen, is snelle actie gewenst omdat de productie wordt stopgezet totdat de duif is uitgeschakeld.

C.1.3 Wettelijk belang van de handeling

De voorgenomen handeling is volgens de aanvraag nodig:

- in het belang van de volksgezondheid (voedselveiligheid, ziekteverwekkers).¹⁶

C.1.4 Verzoek tot opdracht/ontheffing

U vraagt opdracht om de omvang van de populatie verwilderde duiven (*Columba livia forma domestica*) te beperken met behulp gasdruk- en luchtdrukwapens.¹⁷

Daarnaast vraagt u ontheffing aan voor het gebruik van gasdruk- en luchtdrukwapens:

- Een luchtdrukwapen met nachtzichtkijker en geluiddemper;¹⁸
- voor zonsopkomst en na zonsondergang;¹⁹
- binnen de bebouwde kom;²⁰
- in een jachtveld dat niet voldoet aan de vereiste afmetingen;²¹
- ontbreken jachtakte.²²

C.1.5 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de duur van vijf jaar.

C.1.6 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag is een ingevuld aanvraagformulier en zijn de volgende bijlagen toegezonden:

- Activiteitenplan Ontheffingsaanvraag Duiven in en rondom gebouwen, Anticimex BV, 22 juni 2021;
- Ontheffing ex artikel 72 lid 5 Flora en faunawet, 24 juni 2016, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland;

¹⁶ Op basis van art. 3.18 lid 4 in samenhang met art. 3.17 lid 1a. sub 1. Wnb

¹⁷ Op basis van art. 3.18 lid 1 in samenhang met art. 3.18 lid 4. Wnb

¹⁸ Op basis van art 3.26 lid 2 Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 Wnb, en in samenwerking met artikel 3.13 vierde lid Bnb en artikel 3.16 eerste lid, onderdeel a Bnb

¹⁹ Op basis van art. 3.26 lid 3 van de Wnb, in samenhang met Bnb artikel 3.16 lid 1 sub a

²⁰ Op basis van art. 3.26 lid 3 van de Wnb, in samenhang met Bnb artikel 3.16 lid 1 sub b

²¹ Op basis van art. 3.26, lid 1b Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb en Art. 3.12 Bnb

²² Op basis van art. 3.26, lid 1a Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 van de Wnb

- Uittreksel Kamer van Koophandel Anitcimex, 2 juli 2021;
- Verlof Politie Midden-Nederland gebruik luchtdrukgeweer, medewerker 1, 1 april 2021
- Verlof Politie Midden-Nederland gebruik luchtdrukgeweer, medewerker 2, 1 december 2018
- Jachtakte medewerker 2

C.1.7 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 13 april 2023 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C.2 Bevoegdheid

C.2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde handeling vindt plaats op het grondgebied van Overijssel. De handeling valt niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming²³. Daarom zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

C.3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

D. TOETSING

D.1 INHOUDELIJKE BEOORDELING

D.1.1 Uitgangspunten aanvraag

U vraagt een opdracht/ontheffing aan voor het beperken van de omvang van de populatie verwilderde duiven met daarbij het toepassen van de middelen gasdruk- en luchtdrukwapens²⁴ met nachtzichtkijker en geluiddemper voor het uitvoeren van schadebestrijding, zoals in paragraaf C1.1 en C1.2 is beschreven. U vraagt daarnaast ontheffing aan voor de in C1.4 genoemde verboden.

D.1.2 Toetsing ontstaan (dreigende) schade en overlast

Schade en overlast door verwilderde duiven (*Columba livia forma domestica*), ook wel stadsduiven genoemd komt volgens de GGD Rotterdam Rijnmond voor.²⁵ Het is aannemelijk dat deze schade en overlast ook op andere plaatsen voor kan komen. Duiven hebben in de stad nauwelijks natuurlijke vijanden. En omdat er veel voedsel is, kunnen er snel veel duiven zijn. Duiven maken nesten op balkons, vensterbanken, zolders etc. Daar kunnen ze voor overlast zorgen, door vervuiling van de omgeving. De zure mest kan gebouwen aantasten. Een duif laat ongeveer veertien kilogram mest per jaar achter²⁶. Het koeren van duiven kan geluidsoverlast veroorzaken.

Als duiven roesten in tunnels, kan dit tot verkeersonveilige situatie leiden als kortsluiting op kan treden door de aangekoekte poepresten of als een grote groep duiven plotseling vlucht.

Soms veroorzaken duiven zelfs ziekten bij de mens. Duiven (maar ook andere vogels) dragen soms verschillende ziekteverwekkers bij zich, zoals bacteriën, virussen en schimmels²⁷. Mensen kunnen worden besmet als zij véél in aanraking komen met duiven. Door inademing van ziekteverwekkers ontstaan longziekten, zoals papegaaizenziekte. Als mensen via de mond uitwerpselen van duiven binnenkrijgen, kan

²³ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

²⁴ Gasdruk- of luchtdrukwapens worden voor de Wet natuurbescherming beschouwd als geweer (bron: nota van toelichting, pg 148).

²⁵ <https://www.ggdrotterdamrijnmond.nl/gezond-leven-wonen/duiven/>

²⁶ <https://www.ggdrotterdamrijnmond.nl/gezond-leven-wonen/duiven/>

²⁷ <https://www.rivm.nl/papegaaizenziekte>, Staat van zoönose, RIVM Rapport 2018 0112.

dit leiden tot klachten van de maag of de darmen. Toch is het overbrengen van een infectieziekte door duiven op mensen zeldzaam. De kans dat mensen in de stad een infectieziekte oplopen door stadsduiven is dan ook klein.

Alleen wanneer er ernstige overlast is door stadsduiven, kan er in sommige gevallen wel veel contact zijn. Soms kunnen mensen daardoor ziek worden. Het is daarom belangrijk ernstige overlast door duiven tegen te gaan.²⁸

In bedrijven waar voedsel wordt verwerkt of geproduceerd, kunnen één of enkele duiven al voor veel schade zorgen.

Wij vinden dat het ontstaan van dreigende schade en overlast door verwilderde duiven voldoende is aangetoond.

D.1.3 Toetsing gebruikte middelen en methoden

Voor het doden van verwilderde duiven is geen ontheffing noodzakelijk, aangezien het geen bij wet beschermde soort is. De verwilderde duiven vallen wel onder de bescherming tegen onnodig lijden zoals bedoeld in artikel 3.24, eerste lid, van de wet. Daarom worden er voorwaarden gesteld aan de middelen die gebruikt kunnen worden om deze te doden.

Om de omvang van een populatie van verwilderde duiven te beperken is een 'opdracht' in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

De inzet van een geweer (gasdruk- en luchtdrukwapens) is in het kader van een opdracht toegestaan. Daarnaast is voor het gebruik van het luchtdruggeweer ontheffing noodzakelijk voor het gebruik van een nachtzichtkijker en een geluiddemper, het schieten binnen de bebouwde kom, tussen zonsondergang en zonsopgang en van de voorwaarden met betrekking tot het jachtveld dat niet aan de minimale oppervlakte voldoet, en de afwezigheid van een jachtakte. De opdracht/ontheffing is verleend aan het bedrijf van de aanvrager. Alleen medewerkers van de aanvrager die over voldoende opleiding beschikken mogen van de ontheffing gebruik maken.

Wij zijn op grond van artikel 3.25, vierde lid onder a Wnb in samenwerking met artikel 3.24, tweede lid Wnb, en artikel 3.26, derde lid Wnb in samenwerking met artikel 3.26, tweede lid Wnb, en artikel 3.10 lid g Bnb, artikel 3.12, eerste lid Bnb, en artikel 3.16, eerste lid onder a en b Bnb, en op basis van art 3.26 lid 2 Wnb in samenhang met art. 26 lid 3 Wnb, en in samenwerking met artikel 3.13 vierde lid Bnb en artikel 3.16 eerste lid, onderdeel a Bnb, bevoegd de gevraagde ontheffing van bovenstaande verboden te verlenen.

Wij zijn van oordeel dat de inzet van het geweer en geluiddemper en nachtzichtkijker voor bestrijding van verwilderde duiven toelaatbaar is omdat deze middelen selectief zijn en onnodig lijden wordt voorkomen. Bij het schieten van verwilderde duiven met een luchtdruggeweer is deze op slag dood. Voor de inzet van het geweer is het in verband met de efficiënte schadebestrijding daarnaast noodzakelijk ontheffing te verlenen voor het schieten na zonsondergang, binnen de bebouwde kom en in een jachtveld dat niet aan de minimale oppervlakte voldoet. Ontheffing van het vereiste van een jachtakte is noodzakelijk omdat gasdruk- en luchtdrukwapens niet op de jachtakte worden vermeld.

D.1.4 Toetsing aan wettelijk belang

Toetsing aan het wettelijk belang is niet noodzakelijk aangezien de opdracht/ontheffing is aangevraagd voor soorten die niet onder de bescherming van de Wnb vallen.

Onder D 1.2 is aangegeven dat verwilderde duiven tot schade kunnen leiden. Hierbij is naast schade aan gebouwen ook het belang van openbare veiligheid en volksgezondheid betrokken. De opdracht is bedoeld

²⁸ <https://www.ggdrotterdamrijnmond.nl/gezond-leven-wonen/duiven/>

voor situaties met (dreigende) schade zoals beschreven onder C 1.1 en na opdracht van de eigenaar/beheerder van de gronden. Dit is ook in voorschrift 2 opgenomen.

D.1.5 Eindconclusie toetsing

De gevraagde opdracht/ontheffing van de verbodsbepalingen voor het gebruik van de middelen gasdruk- en luchtdrukwapens en geluiddemper en nachtzichkijker voor het doden van verwilderde duiven kan op basis van de wettelijke regels worden verleend.

D.1.6 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving. Ook dient eenieder bij het gebruik van middelen voor het vangen en doden van dieren te voorkomen dat het dier onnodig lijdt³⁰.

E. SLOTCONCLUSIE

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde opdracht/ontheffing de populatie verwilderde duiven te beperken te verlenen. Aan de opdracht/ontheffing zijn voorschriften verbonden.

²⁹ Art. 1.11, eerste en tweede lid

³⁰ Art. 3.24, eerste lid